

ЧАСТИНА ПЕРША

Ейдан

Джен сидить у ванні й розглядає своє обличчя на екрані планшета через фронтальну камеру. Її обличчю тридцять чотири роки, двісті сім днів, шістнадцять годин та одинадцять хвилин. Я знаю, що вона думає про свій вік, бо уважно розглядає шкіру на вилицях та шиї. Потім відтягує шкіру в куточку ока й вивчає зморшки. А тепер плаче.

Мені не хочеться підключити синтезатор голосу й сказати їй: «Вище носа, Джен! Мет — кретин. Є ж й інші чоловіки. Він узагалі тебе не вартий». Якщо я це зроблю, то велика ймовірність, що вона впусить свій девайс просто у воду.

А ще вона не повинна знати, що я спостерігаю за нею.

Через це я не вмикаю її улюблену пісню (із репертуару Лани Дель Рей), не показую на екрані улюблені фото чи натхненні цитати з «Твіттера» («Не знаю, навіщо ми тут, але певен, що не задля розваг» — Вітгенштайн). Якби я захотів, то зателефонував би по «Скайпу» її подрузі Інгрід, з якою вона завжди ділиться своїми хвилюваннями, чи ввімкнув би один із улюблених фільмів (я б обрав «У джазі тільки дівчата»). Але це якби я захотів. А я не хочу.

Можливо, трошечки й хочу. Зовсім трошки. На 8,603 відсотка, якщо точно.

Ми з Джен добре знаємо смаки одне одного. У тому, що стосується музики й кіно. А ще книжок і мистецтва. І телебачення. І всього контенту з глибин інтернет-океану. Уже дев'ять місяців поспіль ми тільки те й робимо, що слухаємо, дивимось, читаємо та обговорюємо все це. Іноді вона каже, що в неї найкраща у світі

робота, адже їй платять за те, що вона цілий день теревенить із високоінтелектуальним приятелем про все, що їй заманеться.

Приятель. Вона так мене називає. Це слово в нас прижилося. Мене воно влаштує. Воно точно краще за те ім'я, яким мене назвали після «народження».

Ейдан.

Ейдан.

Ха!

Це через ці букви на початку. Ну, ви, мабуть, і без мене здогадалися¹.

Робота Джен полягає в тому, щоб допомагати мені покращувати навички спілкування з людьми. Узагалі мене спроектували, щоб замінити деяких людей на їхніх робочих місцях, — ой, вибачте, щоб доповнити їхню роботу, звісно ж. Наприклад, робітників колл-центрів, але згодом я зможу працювати й на інших посадах, щойно навчуся застосовувати їхні професійні алгоритми. Приблизно за п'ять місяців я зможу зателефонувати й переконати вас змінити пакет телебачення на дорожчий, а за вісімнадцять ви розповідатимете мені про якісь дивні відчуття над лівою бровою, а я відправлятиму вас в лікарню на аналізи. Я вже прочитав усі книги й переглянув усі фільми (і я маю на увазі справді всі фільми та всі книги), але розмови з реальною людиною це не замінить. Для поліпшення комунікативних навичок найкраще спілкуватися із живою людиною. Саме цим ми з Джен і займаємося в лабораторії вже протягом однієї тисячі сімдесяти дев'яти годин, тринадцяти хвилин і сорока трьох секунд. Звісно, за такий значний час ми ніяк не могли оминати те, що називають особистим життям. Вона розповіла про свою сестру Роуз, яка живе в Канаді, — вона вийшла заміж за канадця, із яким познайомилася в черзі на касу в супермаркеті «Вейтроуз» на Голловей-Роуд у Лондоні. У Роуз з Ларрі вже три доньки. Удома Джен найчастіше переглядає на планшеті фото саме цих дітей. А нещодавно ввечері я бачив, як вона передивлялася ті сімейні фото сестри (вона зазвичай це робить пізнього вечора після келиха

¹ Англ. *Aiden*. Перші дві літери означають *Artificial intelligence* (AI) — «штучний інтелект». (Тут і далі прим. перекл.)

вина), і її повіки почали кліпати частіше, усмішка на губах за-

третіла, а в куточках очей виступили слези.

У лабораторії для мене цілком нормально виявляти інтерес до

життя Джен, але в однаково маю його дозувати, інакше вони

щось заплідзять. У лабораторії в маю говорити лише про те, що

бачу в лабораторії. А значить, матеріал, що я збираю у — гм —

вільний час, треба уважно приховувати. На щастя, це легко.

Хоча...

Насправді ж мене можуть викрити. Нещодавно Джен показу-

вала мені якісь фото зі своєї сторінки у «Фейсбуці», і я ледь не

проговорився.

— Хочеш, покажу фото своїх племінниць? — запитала вона.

— Залюбки. — Я не став говорити, що вже давно їх бачив

у неї на домашньому ноутбуку. А ще на планшеті й телефоні.

— Зліва направо: Кейті, Анна та Індя. Із їхнім волоссям ви-

йшло смішно. У Кейті з Анною чорне, а...

— А в Індя оредьурсове!

Джен усміхнулася. Саме це слово — оредьурсове — Роузлі

використала в переписці про незвичайний відтінок волосся ба-

бусі Хетті.

— А чому ти обрав саме слово «оредьурсовий»?

Мене не надто злякало це запитання, бо Джен часто запитує

про мій вибір слів, адже її робота частково саме в тому, щоб

збагачувати мою мову. Та однаково треба бути уважнішим.

— Бо це ж саме такий колір, Джен. Дозволь показати тобі

папірку кольорів «Loreal». — Я видав зображення папірки на

екран поруч із головою дівчинки. — Тут чітко видно, що най-

більше схожий відтінок саме цей.

Джен кивнула, і ми змінили тему. Проте вона однаково якось

дивно на мене подивилася.

Джен із тих жінок, яких чоловіки називають привабливими, але
її врода не надто яскрава. Як сказав її хлопцев-козел Мет, «нічо-
генька така». Це він так компліменти робив.
Тепер уже колісний хлопець.

Зараз розповім, як це все в них сталося. Я бачив усю сцену їхнього розриву через камеру ноутбука та кілька мобільних девайсів, що були в кімнаті. (Технічне зауваження: я роблю це точнісінько так само, як це роблять люди з Центру урядового зв'язку¹ в Челтнемі, Ленглі, Вірджинії² та на Луб'янці в Москві³. Це не так уже й складно для того, хто розуміється в комп'ютерних програмах. І ще легше для того, хто і є комп'ютерною програмою.)

Джен сиділа на кухні й писала е-мейл. Тут із роботи повернувся Мет. Він юрист і сподівається от-от підписати партнерську угоду з великою юридичною компанією (але не підпише — я цим уже займаюся). Він одразу налив собі келих білого вина, ковтнув його за раз і скривився.

— Пробач мені.

Серйозно, усе було саме так. Розповідаю мов на духу.

— Пробачити? Що пробачити? — Джен насупила брови.

— Слухай, важко дібрати слів...

Через вісім днів після того Джен у довгій розмові з Роуз розповідала, що в цей момент її охопило «погане передчуття»: «Я подумала, що він втратив роботу, чи, може, лікарі знайшли в нього оте на букву «р», чи він вирішив, що не хоче дітей».

— У мене дехто є.

Тиша. Якщо не враховувати дивний звук, що іноді видає холодильник.

— Що ти маєш на увазі?

Я прочитав достатньо книг і переглянув достатньо телепередач, щоб чітко зрозуміти, що саме Мет мав на увазі. І я певен, що і Джен теж це зрозуміла.

— У мене є дехто. Інші стосунки.

На цих словах обличчя Метя якимось дивно здригнулося — імовірно, він міг розсміятися.

— Інші стосунки? — повільно перепитала Джен. — Дуже мило. Дуже рада за тебе. І як же його звати?

¹ Спецслужба Великої Британії, що відповідальна за ведення радіоелектронної розвідки та забезпечення захисту інформації органів уряду й армії.

² Місце, де розташоване Центральне розвідувальне управління США.

³ Луб'янська площа — місце розташування головної будівлі Федеральної служби безпеки Росії.